

Kultur och skola
Förvaltningsledning och stab
Anders T Carlsson
Utvecklingsledare

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2024-08-26	DNKS240280

Driftnämnden Kultur och Skola

Beslutsförslag – bevilja stöd till studieförbund för verksamhetsåret 2025 även om de organiserar sig som en nationell juridisk person

Förslag till beslut

Driftnämnden Kultur och skola beslutar att föreslå regionstyrelsen att bevilja stöd till studieförbund som erhåller statsbidrag från Folkbildningsrådet för verksamhetsåret 2025 även om de organiserar sig som en nationell juridisk person.

Sammanfattning

Med anledning av minskade statsbidrag till studieförbunden vidtar studieförbunden åtgärder för att minska sina kostnader. En åtgärd som övervägs är att minska antalet juridiska personer. Ett förbund, Studieförbundet, beslutade i juni att från och med 2025 arbeta som en juridisk person med sex geografiska avdelningar.

En fråga har ställts till förvaltningen Kultur och skola om de studieförbund som beslutar att lägga ned de juridiska personerna på distriktsnivå, för att övergå till en juridisk person på nationell nivå med geografiska avdelningar, kan beviljas regionalt stöd.

Förvaltningen Kultur och skola gör bedömningen att ett förbund med en nationell juridisk person med geografiska avdelningar inte är detsamma som en distriktsorganisation utifrån den beskrivning som görs i *Regelverk för Region Hallands bidragsgivning till distriktsorganisationer* (RS §47/2020).

I Regelverk för Region Hallands bidragsgivning till distriktsorganisationer beskrivs de grundläggande förutsättningar som gäller för att kunna beviljas stöd: ”Bidraget ges till och används av distriktsorganisationer med regional verksamhet i Halland. Regional verksamhet är sådan som distriktsorganisationen planerar och har genomförandeansvar för. Organisationen ska vara demokratiskt uppbyggd. Det innebär att medlemmarna/medlemsorganisationerna ska ha ett reellt inflytande över verksamheten.”

Förvaltningen Kultur och skola gör bedömningen att ett förbund med en nationell juridisk person med geografiska avdelningar inte är detsamma som en distriktsorganisation utifrån denna beskrivning. De studieförbund som väljer en organisationsmodell med endast en nationell juridisk person kan inte beviljas stöd utifrån nuvarande regelverk.

Det behövs mot bakgrund av detta ett beslut om huruvida Region Halland ska kunna ge stöd till ett studieförbund som väljer att organisera sig som en nationell juridisk person med geografiska avdelningar.

För att kunna ta fram väl underbyggda beslutsförslag i de processer som beskrivs i bakgrunden nedan - som samspelar med de mål och prioriteringar som anges i remissversionerna av Hallands kulturstrategi och Hallands kulturplan - finns ett behov av att skapa stabilitet för studieförbunden under 2025 och perioden fram till beslut tagits om en uppdaterad version av Region Hallands regelverk för stöd till distriktsorganisationer.

Bakgrund

Regeringen beslutade 2023 att minska det nationella stödet till studieförbund i tre steg från och med 2024, första året med 250 miljoner, följande år med 350 miljoner och 2026 med 500 miljoner i jämförelse med 2023 års nivå som var cirka 1,8 miljarder. Studieförbunden ser mot bakgrund av detta över sina kostnader.

Folkbildningsrådet beslutade 2023 om ett nytt statsbidragssystem för studieförbunden som började gälla den 1 januari 2024 och som styr fördelningen från 2025. Statsbidrag fördelas utifrån *Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen* och Folkbildningsrådets regelverk *Statsbidrag till*

verksamhet i studieförbunden – villkor och fördelning (23/00383). Förordningen och Folkbildningsrådet villkor ställer ett antal krav på studieförbunden som behöver vara uppfyllda till exempel att det ska finnas en geografisk indelning av studieförbundet. Däremot är inte ett av kraven att studieförbundet ska konstitueras av ett antal fristående juridiska personer. Ett sådant krav fanns i Folkbildningsrådets tidigare regelverk.

Det finns två pågående processer kring stöd till studieförbund i Halland:

- I remissversionen av Hallands kulturplan 2025–2028 står det att en översyn ska göras av regelverket för stöd till distriktsorganisationer. Regelverket styr fördelningen av stöd till bland annat studieförbund. Efter regionfullmäktiges beslut kan en översyn inledas under 2025.
- Vid det kulturpolitiska samverkansmötet mellan de halländska kommunerna och Region Halland 2024-05-15 diskuterades de offentliga stöden till studieförbunden. De medverkande (kulturnämndspresidier eller motsvarande, förvaltningschefer och kulturchefer) lyfte att det är önskvärt med en gemensam hållning från Region Halland och de halländska kommunerna. Ett önskemål lyftes om ett uppdrag från respektive ansvarig nämnd att tillsammans finna nya fördelningssystem för kommuner och region. En del av detta ska vara en plan för en arbetsmetod som säkerställer god kännedom om den verksamhet studieförbunden medfinansierar med offentliga medel. Arbetet med att ta fram förslag till ny arbetsmetod och nytt fördelningssystem behöver ske i nära samverkan med studieförbunden.

Ett gemensamt formulerat beslutsförslag om *Uppdrag kring en ny arbetsmetod och ett nytt fördelningssystem för studieförbunden* skickades efter samverkansmötet till de halländska kommunerna och beslut har när beslutsförslaget skrivs tagits i Kungsbacka kommun och Laholms kommun. Driftnämnden Kultur och skola behandlar ärendet på sitt möte i september.

Om förändringar görs i Region Hallands regelverk för stöd till distriktsorganisationer i relation till studieförbunden kan det få konsekvenser för andra verksamhetsområden som tilldelas stöd utifrån regelverket. Eventuella förändringar behöver därför tas fram i dialog med berörda nämnder.

För att kunna ta fram väl underbyggda beslutsförslag finns ett behov av att skapa stabilitet för studieförbunden under 2025 och perioden fram till beslut

tagits om en uppdaterad version av Region Hallands regelverk för stöd till distriktsorganisationer. Därför föreslås att bevilja stöd till studieförbund som erhåller statsbidrag från Folkbildningsrådet för verksamhetsåret 2025 även om de organiserar sig som en nationell juridisk person.

Konsekvensbeskrivning

Beslutet medför inga konsekvenser kopplade till diskrimineringslagen (2008:567).

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser. Beslut om budget för stöd till studieförbund tas i samband med Kultur och skolas budgetbeslut.

Förvaltningen Kultur och Skola

Karin Wettermark Jonsson Anders T Carlsson
Förvaltningschef Utvecklingsledare

Bilaga:

Regelverk för Region Hallands bidragsgivning till distriktsorganisationer (RS §47/2020)

Styrelsens/nämndens beslut delges

Regionstyrelsen